

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія музичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
«04» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історико-побутовий та сучасний бальний танець

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Кременець – 2024

Ткач Н.А. Історико-побутовий та сучасний бальний танець: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2024. 10 с.

Розробник:

Ткач Наталія Анатоліївна – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музичних дисциплін
Протокол від « 01 » серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Сергій ШЕГЕРА

1. Вступ

Історико-побутовий та сучасний бальний танець, поряд із класичним та народно-сценічним, являється частиною світової хореографічної культури. Ці види хореографічного мистецтва мають вагомe культурно-історичне значення. Ставши об'єднуючою ланкою між народним танцем та професійною сценічною хореографією, бальні танці заклали підвалини розвитку класичного танцю та сучасних видів хореографії.

Хореографічне мистецтво сучасного бального танцю все більше знаходить застосування і розвиток у сучасному світі, а от історико-побутовий танець займає особливе історичне місце у виставах, спектаклях, операх і балетах, художніх та документальних фільмах з його найрізноманітнішими стильовими напрямками.

Історико-побутовий та сучасний бальний танець, як самостійна частина хореографічного мистецтва, тісно пов'язаний з іншими видами танцю, із загальним історичним процесом розвитку хореографії.

Вивчення цього предмету дає змогу уявити та усвідомити історію розвитку хореографії, багатство її сучасних видів та стилів, виховує загальну музично-хореографічну культуру, розширює світогляд майбутніх керівників дитячих танцювальних колективів.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів ECTS: 2	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	
Загальна кількість годин – 60	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		8-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача освіти – 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лабораторні
		28 год.
		Самостійна робота
		32 год.
		Вид контролю: Залік – 8-й семестр

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 47 % / 53 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: засвоєння здобувачами основ історико-побутового та сучасного бального танцю, оволодіння навичками координованості роботи в парі.

Завдання курсу:

- дати уяву про особливості стилю та манери виконання історико-побутових танців різних епох;

- надати необхідні теоретичні знання та практичні вміння виконання сучасних бальних танців;

- виховувати пластичну культури тіла, органічність та свободу руху, а також виробляти відповідну виконавську манеру .

Курс “Історико-побутового та сучасного бального танцю” спрямований на формування у здобувачів передвищої фахової освіти таких професійних **компетентностей:**

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК16 Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування у процесі виконання професійних завдань.

СК21 Здатність застосовувати набуті хореографічно-виконавські навички у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Історико-побутовий та сучасний бальний танець» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН22 Демонструвати достатньо високий рівень виконавсько-хореографічної майстерності, навички відтворення техніки, стилю, манери виконання основних елементів різних видів танцю.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Побутові танці від епохи Середньовіччя до наших днів.

Тема 1. Побутові танці середніх віків.

Характеристика понять «бальний танець», «історико-побутовий танець». Популярні танці епохи Середньовіччя: бранль, алеманда, фарандола.

Розучування та виконання побутового танцю бранль.

Тема 2. Побутові танці епохи Відродження: менует.

Загальна характеристика побутових танців епохи Відродження. Розучування та виконання побутового танцю менует.

Тема 3. Побутові танці XVIII століття.

Загальна характеристика побутових танців XVIII століття.

Найпопулярніші танці епохи: гавот, полонез, контрданс. Розучування та виконання англійського танцю «Sullingers round».

Тема 4. Побутові танці XIX століття.

Загально характеристика побутових танців XIX століття: вальс, алеман, французька кадрили, мазурка, полька.

Розучування та виконання богемської польки.

Змістовий модуль 2. Класифікація сучасної бальної хореографії: стандартизована програма, латино-американська програма

Тема 1. Бальні танці: основні характеристики та класифікація.

Основні поняття бальної хореографії, конкурси бальний танців. Класифікація сучасних бальних танців.

Тема 2. Танці стандартизованої програми: віденський вальс, повільний вальс.

Віденський вальс. Основні положення в парі і з'єднання рук: закриті положення, відкрите положення, протилежне положення, бічне положення. Підготовчі і основні рухи вальсу: вальсова доріжка вперед-назад, па вальсу в повороті, па балансе вправо-вліво, па балансе вперед-назад, правий оберт в парі, зв'язуючий оберт вправо і вліво. Запрошення на танець. Композиція танцю.

Повільний вальс. Техніка виконання кроків. Позиції в парі. Основні рухи: маленький квадрат з правої і лівої ноги, великий квадрат з правої і лівої ноги, протихід вправо і вліво, позиція проти ходу, позиція променаду, позиція спік-поворот, «віск». Манера виконання рухів.

Тема 2. Латино-американська програма: ча-ча-ча, джайв.

Ча-ча-ча. Особливості музично-ритмічної побудови кроків танцю ча-ча-ча. Позиції в парі. Основні рухи: головний крок, рух шасе, поперемінний поворот, напівоберт, «ню-йорк», «рука в руку», спот-поворот. Манера та техніка виконання танцю.

Джайв. Ритм танцю. Елементи джайву: джайв-шасе, переміна місця зправа-наліво і навпаки, американський переривчастий поворот, варіація бік в бік, переміна рук партнера, «звено», «хлист», променадні кроки. Манера та техніка виконання джайву.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	У тому числі	
		Лаб.	Сам.
Змістовий модуль 1. Побутові танці від епохи Середньовіччя до наших днів.			
Тема 1. Побутові танці середніх віків.	4	2	2
Тема 2. Побутові танці епохи Відродження.	8	4	4
Тема 3. Побутові танці XVIII століття.	4	2	2
Тема 4. Побутові танці XIX століття.	8	4	4
Разом за змістовим модулем 1.	24	12	12
Змістовий модуль 2. Класифікація сучасної бальної хореографії: стандартизована програма, латино-американська програма.			
Тема 1. Бальні танці, основні характеристики, класифікація.	4	2	2
Тема 2. Танці стандартизованої програми: вiденський вальс, повільний вальс.	14	6	8
Тема 3. Латино-американська програма: ча-ча-ча, джайв.	18	8	10
Разом за змістовим модулем 2.	36	16	20
Разом годин за 8-й семестр.	60	28	32
Разом годин за начальним планом.	60	28	32

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1.	Побутові танці середніх віків.	2
2.	Побутові танці епохи Відродження.	4
3.	Побутові танці XVIII століття.	2
4.	Побутові танці XIX століття.	4
5.	Бальні танці, основні характеристики, класифікація.	2
6.	Танці стандартизованої програми: віденський вальс.	3
7.	Танці стандартизованої програми: повільний вальс.	3
8.	Латино-американська програма: ча-ча-ча.	4
9.	Латино-американська програма: джайв.	4
Разом		28

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин
1.	Ознайомитися із поняттями «бальний танець», «історико-побутовий танець».	1
2.	Розучити та виконувати побутовий танець епохи Середньовіччя бранль.	1
3.	Ознайомитися із популярними танцями епохи Відродження, розучити та виконувати менует.	4
4.	Розучити та виконувати англійський танець XVIII століття «Sullingers round».	2
5.	Ознайомитися із популярними танцями XIX століття, розучити та виконувати богемську польку.	4
6.	Ознайомитися із основним поняттями та класифікацією сучасних бальних танців.	2
7.	Розучити методику виконання фігур віденського вальсу.	4
8.	Розучити методику виконання фігур повільного вальсу.	4
9.	Розучити та виконувати основні фігури латино-американського танцю ча-ча-ча.	5
10.	Розучити та виконувати основні фігури латино-американського танцю джайв.	5
Разом		32

8. Методи навчання

На заняттях із дисципліни «Теорія і методика народного танцю» використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні,

індуктивні, дедуктивні, репродуктивні, проблемно-пошукові, методи стимулювання, методи контролю.

9. Методи контролю

Поточний контроль: усне індивідуальне опитування, тематичне опитування, практичний показ, перевірка виконання завдань самостійної роботи, підсумкове контрольне заняття.

Підсумковий контроль: іспит у 8-му семестрі.

10. Критерії оцінювання

Оцінка «5», «відмінно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який ґрунтовно засвоїв теоретичні і методичні основи історико-побутового та бального танцю, вільно володіє танцювальною технікою, розбирається в методичній основі руху. Демонструє виразне виконання танцювальних елементів у відповідному характері та манері, пояснення і відповіді здобувача чіткі та детальні. Довільно володіє специфікою складання комбінацій із вивчених танцювальних елементів, виявляє індивідуальність та творчість у виконання завдань самостійної роботи.

Оцінка «4», «добре» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який засвоїв теоретичні і методичні основи історико-побутового та бального танцю. Володіє достатнім рівнем виконавської майстерності, чітким і зрозумілим поясненням методичних основ бального танцю. Здатний правильно та самостійно складати танцювальні комбінації, але допускає неточності, що потребують коригування. При виконанні завдань самостійної роботи здобувачу бракує творчості та прояву самостійного мислення.

Оцінка «3», «задовільно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, що не досить засвоїв основи теорії та методики історико-побутового та сучасного бального танцю, здатен відтворювати загальний характер руху, але допускає помилки у виконанні, часто демонструє неритмічність та відсутність відповідного характеру та манери. Пояснення та відповіді здобувача не послідовні, не чіткі, потребує допомоги при виконанні завдань самостійної роботи, та все ж здатен усунути помилки чи недоліки.

Оцінка «2», «незадовільно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який недостатньо мірою засвоїв теоретичні та методичні основи історико-побутового та сучасного бального танцю, не володіє характером та манерою виконання. Невміло та не якісно демонструє танцювальні елементи, а також не спроможний виконувати завдання самостійної роботи. Для продовження навчання здобувачу потрібні додаткові заняття з даної дисципліни.

11. Рекомендована література **Основна**

1. Криворотенко А., Терешко І. Теорія і методика історико-побутового танцю: навч. - метод. посіб. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 156 с.

2. Гончаренко Ю. Хореографія: історико–побутовий танець: методичні рекомендації для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Театральне мистецтво». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2012. 59 с.

3. Сизоненко В. Теорія і методика сучасного бального танці: навч. - метод. посіб. Умань: АЛМІ, 2017. 200 с.

Додаткова література

1. Бугаєць Н., Пінчук О., Пінчук С. Мистецтво балетмейстера: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2012 172 с.

2. Захарчук Н., Косаковська Л. Світська естетика історико-побутового й класичного танців від Ренесансу до Романтизму. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки РОЗДІЛ IV. Естетика та культурологія мистецтва. 12 (396), 2019.

3. Манелюк Е. Історико-побутовий танець: Навчальна програма та курс лекцій для підготовки фахівців напряму: „Мистецтво” спеціальності: 7.020202 „Хореографія”. Рівне: РДГУ, 2007. 33 с.

4. Спінул І., Спінул О. Теоретико-методологічні основи підготовки майбутніх фахівців сучасних бальних танців. Наукові записки Серія: Педагогічні науки Випуск 19, 2021.

5. Тенденції і перспективи розвитку хореографічного мистецтва у контексті культурно-освітніх процесів: збірник наукових праць І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23-25 травня 2024 р. [гол. ред. Л. М. Рибалко]. – Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. – 226 с.

Інформаційні ресурси

1. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>

2. Ідентифікатор каналу YouTube UCSZsg1upLMTb9Tw00iNDhgw

3. <https://classroom.google.com/u/0/c/NzEzMDg1MTgzOTA3>

4. Музика для бальних танців:

<https://estet.zt.ua/uk/%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B0/>